

VOINȚA POPORULUI

ZIAR DE PROPAGANDĂ NAȚIONALĂ.

On. „Palatul Cultural” pentru Bibliotecă
Arad

ABONAMENTUL:

Pe un an 100 lei :: Pe jumătate an 50 lei.
Pe trei luni 25 lei.

APARE ÎN FIECARE DUMINECĂ
SUB CONDUCEREA UNUI COMITET.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
Strada Moise Nicoară Numărul 1, etajul I.

Către cetitori.

Arad.

După două săptămâni de tăcere „Voința Poporului”, reorganizată, își re-începe rodnică luptă de propagandă națională și culturală. Noui puteri de muncă s’au înrolat sub steagul nostru, de luptă fără șovăeli și fără cruțare.

Frontul nostru primenit, încheiat din tot ce nația noastră românească are mai bun, se desfășoară acum compact și inflexibil împotriva tuturor dușmanilor dinlăuntrul țării, oricare ar fi limba și religia lor.

Vom fi hotărâți și neîmpăcați împotriva hienei care se îngrășe pe urma sângeroaselor biruințe românești și pe urma muncii românești. Sprijinitori acestor hiene nesătute, oricare ar fi ei și orice scaune înalte ar ocupa, se vor isbi în noi ca în niște dușmani de moarte.

Vrem ca Românul, stăpân deplin pe rodul muncii lui, să se simtă la el acasă în această binecuvântată de Dumnezeu Românie întregită, pentru care a curs din belșug sânge românesc.

În numele acestor doruri care trebuie să fie dorurile tuturor Românilor de bine din această bogată țară, care ar putea fi și fericită, „Voința Poporului”, care vrea să fie într’adevăr și cu totul a poporului românesc, își continuă apariția, făcând toate eforturile cu putință să răspundă, cu cinste și omenie, sarcinei ce și-a luat-o de bună voie.

Va înțelege publicul nostru românesc strigătul de luptă al acestei gazete românești?!

Va da acest public tot sprijinul moral și material pe care „Voința Poporului” îl așteaptă și îl merită?!.. În lupta grea pe care-o ducem, avem trebuință de jertfa de suflet și de sprijinul bănesc al tuturor Românilor!

Redacția.

Negoțuri și meserii la sate.

— Cu ce ar trebui să se îndeletnicească țăranii noștri! —

Mulți săteni au părăsit după război satele și au venit să sporească populația orașelor. Unii nu mai simțeau nici o plăcere pentru munca câmpului; alții aveau puțină de a-și face rosturi mai bune la oraș decât la țară; iar alții, precum sunt fluturii și gândacii amăgiți de lumina orbitoare a lămpilor, așa au fost și ei amăgiți, închipuindu-și că locuitorii orașelor muncesc mult mai ușor, câștigă mai mult și duc o viață mai tihnită ori mai veselă.

Și așa au năvălit acești oaspeți dela țară și au intrat în slujbe de ușieri pe la deosebite ministere și autorități, gardiști de zi și de noapte, paznici, slujbași mărunți, cu leață așa de mică, încât de-abia își pot duce traiul de azi pe mâine; au intrat unii pe la fabrici, să care pământ cu roaba, să ducă greutate în spinare, să lucreze unde e mai murdar și unde e primejdia mai mare, să facă treburi pe cari nu le fac străinii, căci li se pare că s’ar înjosi aci la noi, făcând ceea ce obișnuie făceau la ei în țară.

Au venit unii să câștige mult dar să și cheltuească peste măsură, pentru lucruri de care s’ar putea lipsi; au venit și alții cari păstrează banul câștigat cu greu, îl trimit la fiecare două săptămâni să stea în banca satului lor. Și ei înșiși vor merge la toamnă acasă, căci dela o vreme nimeni nu va întreba de salăhori și de oameni cu ziua.

Firește că o hrană mai bună, haine mai curate, o locuință omenească îndeamnă pe mulți să plece dela țară și să caute de lucru la oraș. Dar acestea le poate avea cineva și la sate, numai să vrea. Și pe deasupra poate trăi printre săteni în chip cinstit, bucurându-se de încrederea și dragostea lor.

Noi nu cerem nimănui să se ia măsuri

împotriva celor ce părăsesc satele; n’am putea pretinde unor bieți țărani mai mult decât puteam pretinde unor oameni cu pretenții mari, cum erau proprietarii absenteiști. Dar să ne fie îngăduit să-i sfătuim pe săteni și să le amintim că tot mai bine e să fii fruntaș într’un sat, decât codaș la oraș.

Vom arăta aci cu ce s’ar putea îndeletnici sătenii cari n’au de loc pământ, sau au prea puțin; rămâne ca fiecare să-și aleagă îndeletnicirea care-i convine mai bine.

Primejdie e ca pământul să se găsiască în stăpânirea unora cari nu sunt legați sufletește de el; dar tot așa de mare primejdie este ca negoțul și meseriile să se găsească numai în mâna streinilor așa cum e azi. Românii numai atunci vor fi un popor puternic, când agricultura, negoțul, meseriile, fabricile și băncile vor fi în mâinile lor, numai în mâinile lor.

Ce negoț ar putea întreprinde cineva la sate? Nevoile satului o spun destul de lămurit. Nimeni să nu se apuce de un negoț, care n’are nici o căutare.

Unele negoțuri nu cer nici capital însemnat, nici clădiri numeroase mari și costisitoare.

După unele mărfuri trebuie să umble neguțătorul, altele i le aduce producătorul acasă.

Venituri frumoase ar putea avea sătenii cari ar încerca să strângă ouă, pasări, nuci, unt, untură, seu, miere, ceară, boștină, lână, fasole, sticle, fie că le-ar transporta ei înșiși la târguri, fie că le-ar desface de acasă.

În alte ținuturi nimeni nu se rușinează să adune oase, păr de capră, păr de cal, petice de tot felul, bucăți de hârtie, cioburi de sticlărie, fierărie veche, alamă, aramă, fulgi, câlți, coji de

Doine din Maramureș.

Străină, străinătate,
Mult mi-ai fost soră și frate.
De-aș umbla și cu merinde
Pe cât soarele cuprinde,
Străinul parte nu-mi prinde.
De-aș merge cât de departe,
Nu-mi găsesc surori și frate
Și străin nu-mi prinde parte.

Codrule cu frunza lată
Că mi-ai fost tare bun tată,
Când m’a urît lumea toată.
Codrule cu frunza lungă,
Că mi-ai ținut cândva umbră.
Mi-ai fost ca o mamă dragă
Când m’a urît lumea n’ntregă.
Codru cu frunză domnească,
Gerul nu te vestejească,
Că ești casă românească.

(După Tit Budu Poezii populare
din Maramureș)

Avram Iancu.

Pornind dela Câmpeni spre trunchiul munților, drumul se desface în două, urmând fiecare câte un ram al Arieșului. Cel din dreapta, strâmt de nu pot feri două care dacă se întâlnesc e săpat pe alocuri în coasta de stâncă a muntelui, care se ridică drept ca un perete. Din când în când valea se lărgeste puțin și atunci răsar casele de bârne ale comunei Scărișoara: unele sunt mai adunate în jurul unei lunci, altele respirate și înfipite cu îndrăznală în trupul muntelui, la înălțimi ce par amenințătoare de jos. Arieșul însă cu apa-i limpede și rece, privește liniștit această luptă de veacuri dintre om și natură.

Drumul din stâng, ceva mai larg pentru că și natura este aici mai blândă, o ia în sus, pe sub poala Găinei. În această vale se găsește Vidra, satul de naștere al eroului dele 1848. O clădire de lemn, modestă dar primitoare, așezată tocmai în marginea drumului, este casa în care s’a născut Avram Iancu. Nimic n’o deosebește de celelalte locuințe. Și e bine așa. Omul, care și-a închinat viața unui ideal, a ținut să nu se de-

ouă chiar (au multă căutare și se dă bun preț pe ele la fabricile de vâpșele).

Căștig bunicel poate aduce și vânzarea gazului, păcurii, oțetului mergând prin sate cu căruța, vânzarea peștelui proaspăt și sărat, vânzarea nucilor, prunelor afumate, opărite ori uscate, a merelor, perelor și altor pomiceale, vânzarea varului.

Tot umblând prin sate desfac unii și oalele, strachinile, borcanele, lingurile, fusele, drugile, cărpătoare pentru vârat pânea în cuptor, lopeți de lemn precum și vase de tinichea (tablă albă) ca lighene, cazane, cane, strecurători, ibrice și altele. Niște țigani de la Petroșița (Dâmbovița) purtau din sat în sat sticlăria.

Fără să fie nevoiți a sta prea multă vreme la învățătură, sătenii pot prea bine să deprindă unele meșteșuguri cari nu cer nici capital, nici atelier spațios, cu lucrători mulți. Meșteșugurile pe cari le vom numi împiedică pe sătean dela cărciumă — unde își pierde vremea, sănătatea și banii, — nu-l împiedică însă dela munca câmpului.

Iată astfel de meșteșuguri: facerea traistelor, mai ales a traistelor de păr de capră; facerea fringhiilor, a căpeștelor, a ștreangurilor, facerea funiilor de cânepă și de teiu. Toate acestea au preț bun, destul de bun. Poți ține vite și să n'ai nevoie de acestea? Dese ori întâlnim săteni cu numele de familie *Trăistaru* sau *Funieru*, nume care ne arată îndeletnicirea, pe care a avut-o cineva.

Pentru a deveni cineva *geamgiu* (ferestru) e destul să știe să se folosească de metru, clește, briceag cu diamant și să poarte cu sine chit (gips) pentru lipit geamurile. Toate acestea le duce ori în spinare, ori cu căruța cu un cal.

Dacă cunoaște cineva plantele întrebuințate cu succes la vâpșit, cum se plămădesc vopselele și ce vopsele se întrebuințează pentru pânză, lână și mătase, poate să se facă boiangiu. E așa de ușor.

Săpunul este foarte căutat. Să nu-ți fie rușine nici să-l fabrici, nici să-l vinzi, cui vrea să spele. Și dacă ți-o zice lumea *Săpunaru*, n'ai de ce să te superi. Să-ți vină greu, când ți-ar zice: Trântoru sau Coate goale.

Odinioară, când femeile erau mai puțin întrebuințate la munca câmpului, se îndeletniceau mai mult cu țesutul pânzei de tort. Se îndeletniceau și unii bărbați. N'ar fi azi dispuși mulți bărbați să țesă pânză, ar putea totuși încerca s'o desfacă.

Portul țărănesc a rămas neschimbat în cea mai mare parte a României. După o învățătură care nu va dura multă vreme, poate cineva deveni *obagi* ori *zăbunar*. El va croi din abale și dimii zughii, zăbune, mintene scurte până la brâu, nădrăgi, poturi, tuzlugi, antirie. Va face haine simple sau cu cheltueli, adevărat cu cusături de găitan și buimea de mătase și de lână.

Tovărășia abagiului cu-un găitanar sau ceaprazar, numai folos va aduce și unuia și celuilalt.

Dacă abagiul cumpără dimia, o lucrează, i face din ea haine gata este în același timp și meseriaș și negustor;

Dacă dimia i se aduce de către cel ce-și face hainele și el primește plata osteneții sale pentru croială și cusătură, abagiul este numai meseriaș, dar meseria lui nu este de disprețuit.

Un meseriaș trebuincios satului este *cismarul*, nu numai decât un pantofar, ci un bun papucar, un bun cărpenciu, care să se priceapă la cusut, la pingelit, la încăputat sau înșurat cisme. Dacă la cunoștințele lui de cismărie se mai adaugă și cunoștința de curelărie, el va fi cu atât mai folositor sătenilor pentru dregerea gurilor de ham, a hăturilor, a hamurilor, a frânelor și a căpeștelor de curea.

Pe unde sunt gârle și se găsește din belșug scoartă de stejar și de anin se poate așeza *tabăcarul*, (timarul) creând astfel o mică industrie.

Cu argăsirea pieilor de oale, de capră, de vulpe și altele se va îndeletnici *cojocarul*. El poate să le și lucreze — cu ajutorul soției și copiilor — schimbându-le în scurteci, cojoace, bunde, căciuli sau covorașe. (Va urma).

Câte gazete apar în România?

După statistica presei din România, scrisă de d. dr. György Lajos, apar în România 657 ziare dintre cari 471 românești iar 126 în alte limbi.

Vechiul Regat are 362 ziare, Ardealul 237, Basarabia 34 și Bucovina 23.

Dintre cele 362 ziare ale vechiului Regat 25 sunt scrise în limbi străine.

Bucureștiul are 117 gazete dintre cari 98 sunt românești.

Dintre 237 ziare ale Ardealului, 130 sunt minoritare. Intre acestea sunt 18 ziare zilnice maghiare, 53 săptămânale, 10 gazete de reportaj 12 reviste teatrale, 27 reviste religioase și didactice și 38 reviste de specialitate.

Noi, Românii din Ardeal stăm foarte rău în ce privește presa și n'ar trebui să fie așa. Fiecare dintre noi trebuie să lupte cu toată puterea ca să nu mai fie așa.

Dela Soc. „Apărătorii Patriei“

S'au depus la Tribunalul de Ilfov (București), actele de cumpărare de teren, a 50 de demobilizați, cari împreună cu alți 450 formează prima comună a Soc. „Apărătorii Patriei“ ce se va ridica la marginea Bucureștilor.

Ne pare bine că se mai face ceva și pentru cei ce-au sângerat pentru România întregită!

osebească de alții decât prin mărimea jertfei. Simplu și bun în ceasurile de biruință, melancolic și dulce în anii de fatumecare a conștiinței, acest om n'a dorit pentru sine niciodată, decât bucuria de a-i vedea fericiți pe ai săi. Păstrându-i-se casa părintească așa cum a fost, i-se aduce singurul omagiu pe care l'ar fi dorit.

După un urcuș de câteva ceasuri, ești pe vârful Găinei, unde se întâlnesc hotarele alor patru județe. Dacă jos, în vale, privirea se isbește pretutindeni de stăvilarele munților, aici, sus, priveliștea se deschide largă în toate direcțiile. Ochiul distinge cu ușurință brăul acestei cetăți naturale, pe care honvezii biruitori asupra armatelor împărătești n'au putut-o cuceri.

Cetele lui Avram Iancu, ca și a celorlalți prefecți de altfel, trebuiau să lupte cu o armată regulată, purtată și ea de un ideal. Totuș coasa, toporul și ghioaga s'au dovedit niște arme mai teribile decât pușca și tunul; știința războiului, învățată din cărți, a fost înfrântă de iscusința unor oameni, a căror singură călăuză era natura.

Faptul, care nu se întâlnește prea des în

istorie, se datorește totuș unor cauze destul de simple. Ungurii, oameni dela câmpie, nu cunoșteau tainele munților. La Fintinele, ei sunt opriți în loc de o ceață rece și deasă, prin care abia își zăreau mâna. Dar Moșii, târându-se pe brânci, îi doborâră, iar loviturile oarbe prefec spaimă în nebulie. La luptă iau parte câteodată și femeile. În satul După-Piatră, o frântură din oastea risipită a dușmanului, e bătută de femei și copii.

Trupele generalilor unguri, intrate odată în gâttele acestor văi, poarta se închidea în urma lor: natură și oameni li erau deopotrivă dușmani. Cei pe cari norocul îi ajuta să scape, duceau cu dânsii amintirea groazei și faima unui pămant ce nu suferă să fie călcat.

Avram Iancu a fost un caracter nobil. Mai puternică dovadă, în această privință, chiar decât datele precise ale istoriei, socot că este pietatea cu care și astăzi i-se rostește numele în tot ținutul de unde și-a recrutat voinicii. Vitejia trezește admirație, înțelepciunea stimă, dar singură generozitatea de suflet poate stârni pietatea altora. În conștiința tuturor locuitorilor din Munții

Expoziția românească dela Londra.

În ziua de 2 Mai Fundația Culturală „Principele Carol“ a deschis la Londra în casa pictorului preraphaelit Millais, (Cronwel Place) prin îngrijirea directorilor Galeriei Dorien Leigh și a comisarilor români, scriitorii Marcu Beza și Emanoil Bucuța, o expoziție de artă populară românească și de fotografii cu vederi din țară luate de Hoppé cel mai mare fotograf englez și de inginerul Stelian Petrescu.

În timpul expoziției au avut loc conferințe cu recitale asupra României: arta, literatura și idealurile ei.

Expoziția este așezată în mai multe odăi, la etaje deosebite și pe scările ce duc la ele. Treptele, pereții și cotiturile sunt împodobite cu covoare, oprege, fotografii după Grigorescu, sau vederi din țară, draperii românești, perdele din maramă înflorite la ferestre și lemnărie sau lucruri de masă pe scrinuri. Treci spre expoziția, care se ascunde pe undeva pe sus, prin aceste alei cu amintiri și miresme de acasă. La întâia cotitură de scară e și întâia odaie: încă dela intrare se zărește ceva, într-o flăcărare de culori tari de covoare, sus.

Secțiunea chilimurilor și covoarelor. Întâia încăpere e o ieșitură dasupra unei verande fără uși nici ferestre, ci numai cu un sfert de tavan de sticlă, slăbită cu o pânză albă, din care lumina picură ca dintr'o sedilă. Pereții sunt îmbrăcați în covoare oltenesti rare, cu motive de flori și păsări. Pe scoarțe mai mici față în față, sunt două icoane, cu vechi candelă de argint spânzurând de lăntug, deasupra lor. Dealungul celor doi pereți laterali odihnesc două divane. În fund, în colț e o pictură mai mare în ramă grea de bronz și cu o scoartă căzându-i grea ca o draperie. Pe jos chilimuri alese, iar la intrare, de o parte catrințe oltenesti rare, iar de cealaltă un căpătai cu motive roșii și un tulinic de alun de două ori cât omul.

Secțiunea fotografiilor și imaginilor. Odaia a doua, cea mare, este sala cu fotografiile d-lui Hoppé, care a venit înadins în România spre a lua diferite vederi. Sunt vre-o 50 așezate pe trei pereți: Peleşul, Bravul, Curtea de Argeș, Vederi din Baltă, Mănăstiri, țărani, etc... Deasupra și dedesuptul șirurilor de fotografii sunt frize de covoare înguste românești.

Cele trei geamuri, într'un singur cadru uriaș, negru, au și ele o perdea românească în verde și negru. Pe jos chilimuri. Pe pereți în două locuri, ca niște fâșii de tapet atârând până'n

— Apuseni, Avram Iancu trăește ca un erou-martir. De ce? Pentru că lupta lui n'a fost pornită din ură, ci din iubire. El n'a urât pe Unguri ci și-a iubit neamul. Iată adevărul, pe care nespuse de mult am dori să-l pătrundă tinerele generații, dor pe care nu așteptăm să-l înțeleagă și politicienii de astăzi. (Aceștia, teamă ne este, vor coborî, cu meschinăria lor, înălțimea morală a serbărilor pe cari le organizează „Astra“.)

Avram Iancu a ridicat arma, nu pentru că l'ar fi împins o ambiție rea, ci pentru că l-a pus-o în mână o fatalitate istorică. Ar fi fost cel mai fericit, dacă dreptatea românească, socială și politică, putea birui pe calea păcii. (Iată ce ar trebui pe de altă parte, să înțeleagă minoritățile noastre, cari nu odată au profanat memoria celui mai generos suflet) Avram Iancu a iertat, ori de câte ori îngăduia cauza pe care se legase s'o apere. În schimb, iubirea sa profundă și nețărmurită, a închinat-o întreagă acelorora, pe cari mulți i-au exploatat și prea puțini i-au înțeles și mângăiat.

(„Sămănătorul“)

I. C.

podele, două scoarțe: una albastră și alta galbenă tutunie. Pe prichiciul de marmoră albă a căminului, odihnesc icoane îmbrăcate în argint, sau din lemn sfințit din vechime, brățări domnești, paftale și multe alte odoare bisericești.

Odaia Grigorescu. Eșind de aici, urci printr-o prece de Bănat, puse pe pereții scării cu rampa îmbrăcată în covoare. Sunt bătute tot la altă înălțime și călăuzit de ele, ajungi sus la alte odăi: salonașul și bazarul.

Întâia e mai îngustă, ca o tindă-salonaș: i s'ar putea zice și odaia Grigorescu. Un perete întreg și el căptușit cu covoare, e acoperit cu reproduceri după picturile lui, mari și mici. Celălalt perete e cu Preziosi. Aici sunt un divan și două mese cu un scrin. Perne românești, fețe alese și frumos cusute, lucruri cioplite în lemn, împodobesc odăia, împreună cu câteva străchini frumoase și două oprege în perete cu primăvara lui Grigorescu între ele.

Cealaltă odăie, mai mare și pătrată, e jumătate mănăstirească cu un perete plin de vederi de pe marile noastre case domnești de închinare și cu un divan dealungul unui zid întreg. Jumătatea cealaltă este un bazar, destul de discret, apărând ca o anexă a expoziției propriu zise. Aici este locul de întâlnire și de odihnă ultim, foarte îndrăgit de vizitatori.

La deschidere a fost multă și foarte bună lume; miniștrii plenipotențieri, scriitorii, ziariștii. Foarte numeroase femei în rochii strălucite de primăvară. Au fost de față și d-nii miniștri Duca și Titulescu, care a ținut un cuvânt de deschidere. Toată lumea a găsit expoziția interesantă și izbutită. Gazetele au scris cuvinte bune, de recunoaștere. Expoziția aceasta este cel mai bun cadru în care trebuiau să apară Suveranii noștri iar ca propagandă vie, a făcut mai mult decât o carte.

Procesul de spionaj dela Sibiu

Consiliul de război al corpului VII. de armată a început judecarea marelui proces de spionaj, descoperit la Timișoara în anii 1920-1921 și care a făcut mare vâlvă în Ardeal.

Sunt acuzați Vingher Vilma, Sundhanger, Ștefan Osterreicher, Ignat Falb, Iuliu (Gyula) Ioan, că au lucrat în interesul statului ungar. Se știe că au fost denunțați de către Spitzer Ioan, dezertor din reg. c. f. și care după informațiile culese, ar fi adevăratul spion, dar care fiind prins, a denunțat pe ceilalți spre a fi el absolut pedepsit.

Consiliul e compus din dnii colonel E. Mucha, maiorii Solomonescu și Popescu, căpitani Gavrilă și Ivănescu; comisar regal, căp. Constantinescu Ion, grefier lt. Radu.

Ședința fiind deschisă, s'a dat cetire actului de acuzare și ordonanței definitive. În actul de acuzare, comisarul raportor a propus să se aplice privilegiile înaltului decret regal de amnistie pentru Osterreicher și Falb, act neaprobat de comandantul corpului. Apărarea a ridicat un incident cerând să se citească acel act neaprobat. Comisarul regal s'a opus, iar consiliul a aprobat citirea. După terminarea citirii actelor, acuzarea a ridicat un incident cerând amânarea pe motiv că ulterior s'au mai ivit unele acte urmând a se cita alți martori.

Apărarea s'a opus contra amânării cerând a se uni incidentul cu fondul, lăsând ca consiliul să decidă la timp. Consiliul respinge incidentul intrând în judecarea fondului.

Apărarea ridică alte incidente, cerând a se acorda privilegiile decretului de amnistie acuzaților arătați de instrucție.

Grefierul îmbolnăvind-se ședința s'a suspendat pentru 24.

Soc. culturală „Crișana” la Moneasa

Societatea culturală „Crișana” din Cluj aranjează, în ziua de 2 August a. c. (Sfântul Ilie), un concert la Băile Moneasa.

Indemnăm publicul românesc din județ să ia parte la acest concert organizat de studențimea noastră universitară.

Un smintit: N. D. Cocea.

Un elementar simț de bunăcuvință și pentru respectul ce-l datorăm cititorilor nu putem să-l botezăm pe N. D. Cocea decât... așa. Ne-am ferit a scrie în coloanele ziarului nostru numele acestui instigator ordinar deși din aventurile lui s'ar putea scrie volume întregi. Ca să justificăm această din urmă, credem suficient a aminti că N. D. Cocea de curând a fost condamnat la 3 ani închisoare de instanțele judecătorești și această condamnare i-a fost confirmată în a doua instanță. Acest descreierat e al doilea om de când există regatul România liberă care a fost condamnat pentru cuvinte injurioase la adresa M. S. Regelui. Cerem scuze cititorilor noștri dacă pomenim numele M. S. Regelui, într-o coloană cu al lui Cocea, dar așa a fost cazul. Un al doilea om s'a aflat în țara noastră dela anul 1881 care să se preteze la asemenea acte.

Un Cocea s'a aflat care să judece și cheme la ordine pe acel care prin muncă fără preget în istoria neamului nostru a împlinit visul de secole al întregii suflări românești.

Și acest om, în loc să fie pus să scoată cărbuni din minele dela Petroșeni, se bucură de o libertate absolută și continuă a ponegri neamul nostru, încurajat și ajutorat de finanțele jidovești.

În anul curent a tipărit o carte în tipografia jidovului Rosenthal, proprietarul presei din str. Sărindar, botezată „Ignoranță...” în care se trudește a ne arăta că românii sunt cauza tuturor nenorocirilor din această țară și că antisemitismul nostru e nejustificat.

Din un total de 185 cazuri de funcționari publici revocați, 10 substituiți și 7 suspendați în cursul anului 1919 — atunci când aproape toți acești funcționari erau lăsați în posturi de guvernul lui Mackensen și apoi la venirea guvernului român au fost destituiți pentru diverse incorectitudini, — un Cocea ne impune să credem aceasta și zice: „că văzând bărna din ochii noștri (a românilor) vom înceta să mai căutăm paiul din ochiul vecinului (a jidanului)“.

Iată în țara noastră cum suntem descriși: „ați observat în primul rând, că toți cei destituiți pentru vânzare, trădare sau jaf, sunt vai! români, numai români, neași români, din creștet până în talpă și din vârful unghiilor până'n fundul buzunarelor. Nici unul nu poartă deochiate nume străine. Toți sunt împodobiți cu cele mai frumoase și poetice nume românești“. Oare străinii dacă citesc așa ceva cum le comentează? căci și acolo neamul lui Iuda, își are exponenții.

Scurt să fim. Întrebăm guvernul și autoritățile noastre judecătorești dacă nu au nimic de spus?

At. Motogna.

INSERATE

numai dela creștini se primesc la
Administrația ziarului nostru. Se va plăti
de fiecare cuvânt 2 Lei. Inseratul
va consta mai puțin din
10 cuvinte.

Dela Fondul Gheorghe Lazăr (Cluj)

la atențiunea studenților.

Concurs.

pentru primirea studenților universitari și ai altor școli superioare, în Căminul „Casa Invățătorilor” din Cluj pe anul școlar 1924/25.

Comitetul „Fondului Gheorghe Lazăr”, în baza §-ului 25 din statute publică concurs pentru ocuparea alor 175 locuri în Căminul „Casa Invățătorilor” din Cluj pe anul școlar 1924/25.

Unele din aceste locuri sunt gratuite, altele cu jumătate plată iar altele cu solvă.

Pot înainta petiții fiii membrilor activi ai „Fondului Gheorghe Lazăr”, cari urmează regulat studiile la Universitate (toate Facultățile) ori alte școli superioare din Cluj (Academia de comerț, Academia de agricultură, Conservator).

Doritorii de a obține unul din aceste locuri, vor înainta petițiile însoțite de următoarele acte:

1. Extrasul de naștere,
2. Certificatul de bacalaureat, eventual indicele de student în original sau copie autentificate judecătorește, ori certificat de studii dela Facultatea respectivă,
3. Certificat de bună purtare,
4. Extrasul de pe foaia de dare a părinților dela Administrația Financiară ori Perceptorat,
5. Certificat medical eliberat de un medic legist,
6. Certificat din partea Primăriei prin care se constată averea mobilă, numărul membrilor familiei — orfanii vor alătura extrasul de moarte al tatălui și o copie de pe carnetul de pensie al mamei văduve. Acest carnet va fi alăturat și de acei concurenți a căror tată e pensionar.
7. Chitanță dela casierul general al „Fondului Gh. Lazăr”, că tatăl său este la curent cu cotizația de membru.

Vechii bursieri și semibursieri i-și mențin bursele, dacă și-au trecut examenele în sesiunea din lunie a. c., iar acela cari au dreptul să treacă examenul în rate încă i-și vor menține favorurile avute în anul precedent cu condiția ca în sesiunea din Octomvrie a. c. să-și completeze examenul.

Studenții primiți în Cămin vor beneficia de locuință, masă (dejun, amiază, cină) luminat încălzit și serviciu.

Taxele de întreținere se vor stabili la timp. Ele se vor plăti lunar anticipativ.

Studenții primiți în Cămin sunt obligați a-și face studiile în mod serios, a-și trece examenele și a cerceta orele de cursuri regulat și a se conforma Regulamentului intern al căminului. Studenții bursieri nu pot ocupa funcții.

La intrarea în Cămin fiecare student:

1. Va dovedi înscrierea la Universitate,
2. Va plăti: a). o taxă de una sută (100) Lei pentru uzaj și bibliotecă, care sumă nu se va restitui, b). o cauție de 50 Lei pentru chei, care sumă se restituie la sfârșitul anului.

3. Va aduce cu sine rufăria necesară. Hainele de pat se dau dela Institut.

Petițiile timbrate, însoțite de actele cerute se vor primi până în ziua de 20 August pe adresa: „Comitetul Fondului Gheorghe Lazăr” Cluj, Casa Invățătorilor.

Orice petiție sosită după această dată, ori lipsită de unul sau mai multe acte cerute, nu se va lua în considerare.

Cluj, la 23 Iulie 1924.

(ss) Dr. Gheorghe Vilt, (ss) Andrei Pora,
președinte. secretar

Redacția și administrația gazetei „Voința Poporului” se află în str. Moise Nicoară I, et. I

Știri de tot felul.

Casa din Ipotești. Casa din comuna Ipotești în care s'a născut unul din cele mai mari suflete pe cari le-a dat neamul nostru: *Mihail Eminescu*, e pe cale de-a fi dărâmată de proprietarul de-acuma, un grecoțel cu numele *Papadopolu*. Suntem informați, că brava noastră studențime dela Iași, se va mișca și va împiedeca pe fiul *Fanarului* să dărme casa din Ipotești.

„Casa Națională” din Șistarovăț. Studentul I. Bunea ne vestește că în comuna Șistarovăț (jud. Timiș) s'a înființat o „Casă Națională” cu o bogată bibliotecă pentru popor.

Prima șezătoare culturală a avut loc în noua clădire, în ziua de 13 Iulie, anul de față. „Casa Națională” poartă numele „Unirea”. Șezăturile culturale care sunt cercetate de tot ce comuna are mai ales, se țin din două în două săptămâni.

Dorim spor la muncă fraților din Șistarovăț. Dorul lor de-a învăța carte ar trebui să fie o pildă și pentru alte comune din Banatul nostru.

Bibliotecă într-o colibă ciobănească. În comuna Iablanita (jud. Caraș-Severin) trăiește un tânăr cioban cu numele *Iancu Tătu* care n'are mai mult de 15 ani. Acesta și-a făcut în colibă la oi, o mică bibliotecă. Cetitorii lui plătesc de carte un ou; ouăle le vinde și cumpără cărți.

Dragostea de carte a ciobănașului Iancu Tătu din Iablanita e de toată lauda și am dori să găsească cât mai multe pilde în satele românești.

Un turneu cultural în Săcuime. Cercul studenților din *Țara Bârsei—București* va porni, în 2 August, într'un turneu cultural în Săcuime. Se vor aranja șezători culturale la: Arpătac, Vâlcele, Gheorgheni, Deda, Reghinul-Săsesc etc.

Studenții vor înființa, cu acest prilej, bibliotecă populară în comunele vizitate.

Salutăm cu toată mulțumirea acest turneu cultural al harnicilor și entusiaștilor studenți de pe Țara Bârsei.

Biblioteca populară din Bodești. Societatea „Crisana” a studenților universitari din Cluj, a înființat de curând o bibliotecă populară în comuna Bodești. Biblioteca numără 169 de vol.

Dea Dumnezeu ca aceasta să fie o bibliotecă vie și sătenii să-i tragă tot folosul!

Doi greci înșală statul român cu milioane de lei. Doi milionari, tată și fiu, absenteiști (cari nu trăiesc în țara noastră), cu locuința în Atena (Grecia), au marele hotel „Imperial” din București. Aceștia în taină au făcut o înțelegere că tatăl ar fi dăruit fiului său această clădire, pe care ei o prețuiseră în 4 milioane lei. În urma acestei înțelegeri, ei plătesc către stat taxele cuvenite: 300 mii lei.

Un inspector financiar cinstit, aflând această potlogărie grecească, constată că: proprietarii încasează o chirie anuală de 700 mii lei, clădirea are 111 camere, ce în anul 1922 le-a asigurat un venit de 1 milion 611 mii 401 lei 75 bani, că această clădire se găsește în centrul orașului București, — deci prezintă o mare valoare, — prin urmare această clădire prețuiește între frați nu 4 milioane, ci 22 milioane lei.

În urmare, grecii au fost condamnați (globiți) să plătească în total 10 milioane 420 mii lei, dintre cari 2 milioane 620 mii deosebirea de taxe de întabulare și 7 milioane 800 mii lei de trei ori taxa hotărâtă de lege.

Grecii au apelat sentința. La judecată ei arată două scrisori din partea Ministerului de finanțe, prin cari li se reduce (scade) pedeapsa și amenda (gloaba) la 1 milion 400 mii lei.

Cenzurat: Prefectura județului.

Avocatul ministerului, d. Traian Ionescu tace, iar tribunalul face și el tot așa.

Acum suntem curioși să vedem ce se va întâmpla, deoarece un domn anume Pisner a denunțat acest caz și cere anchetă în chestiune, dsa fiind acela, care primaoră a descoperit înșelăciunea grecilor.

Oprirea jocurilor de noroc la bălciuri târguri. Ministerul de interne a făcut cunoscut prefectilor de județe și orașe că s'a hotărât, ca la nici un bălcu și nici la berării, cafenele, cârciumi etc., să nu se mai admită jocuri de noroc pe bani de orice natură ar fi ele.

În privința jocurilor de tombolă cu obiecte precum: ciocu și norocu, roată, belciuge etc., se va ține seamă că toate numirile să fie câștigătoare; să nu se expună pe rafturi decât obiectele cari sunt câștigătoare, să se verifice proporția de obiecte mai scumpe, față de cele cari nu reprezintă decât o infimă valoare și să nu se permită vânzarea nici unui obiect dela aceste distracții.

Cu toată opreliștea guvernului, la Arad noi avem un așa zis „Intim-Club”, care atrage și despoae pe funcționari, ofițeri etc. Întrebăm: Ce face poliția Arădană? Se poate ca o poliție așa de excelentă să nu fi aflat de existența acestei case de joc?

Circulară către proprietarii de cazane. Se aduce la cunoștința dlor industriași și proprietari de cazane din jud. Arad și Hunedoara, că prin noua organizație, verificările hidraulice se fac de aici înainte de către Ministerul muncii și asigurării sociale prin Regiunea de cazane din Timișoara. Toate cererile de această natură se vor înainta pe viitor, acestui serviciu. — *Regiunea III. cazane, Timișoara.*

— **La școala practică de contabilitate și educație cooperatistă din Ludoșul de Mureș.** județul Turda-Arieș înscrierile se fac până la 10 Septembrie. Cursurile durează în total 11 luni, diploma se eliberează numai după un stagiu de 6 luni. Sunt primiți absolvenți ai școlii primare precum și tineri cu una sau două clase secundare.

Organizațiile comuniste — desființare. Organizațiile comuniste dela noi, date stările încurcate din Bulgaria, au început să se miște crezând c'o să le vină rândul să dea v'r'o lovitură. Guvernul a făcut de bine că le-a desființat.

Primind ca bun comunismul, ar fi să primim dictatura sălbatică *evreo-maghiară* Până mai trăesc români pe aceste pământuri, lucrul acesta nu se va întâmpla!..

Retragerea monedei de hârtie de 1 și 2 lei. Deoarece stocul de monedă metalică de 1 și 2 lei în valoare de 90 de milioane, pus în circulație până acum, a dispărut aproape cu desăvârșire, ministerul de finanțe a luat hotărârea să nu mai retragă treptat moneda de hârtie de 1 și 2 lei, ci imediat ce se va primi viitorul transport de monedă metalică, să fixeze un termen scurt pentru preschimbarea monedelor de hârtie. Valoarea totală a monedei metalică ce se va pune în circulație este de 190 milioane lei.

Al IV Congres esperantist din România — la Arad. Din 2—5 August va avea loc în orașul nostru, sub înaltul patronaj al Principelui Carol, al IV congres al esperantiștilor din România.

CETIȚI ȘI RĂSPÂNDIȚI VOINȚA POPORULUI

foaia care luptă din toate
puterile pentru binele și în-
aintarea neamului nostru!

Nu mai cetiți gazetele ungurești.
Nu mai dați banul vostru
celor ce ni-au batjocorit
veacuri de-arândul și lu-
cră și astăzi și uneltesc
împotriva Statului Român!!!

Gazeta culturală „Arcașul” în Vatra-Dornei a început să apară o gazetă culturală ilustrată intitulată „Arcașul”.

E o gazetă cinstită, scrisă de Români pentru Români.

Noile tarife de călătorie pe căile ferate. Odată cu intrarea în vigoare, a noului tarif de călători pe c. f. r., valabil dela 1 August 1924 actualele taxe de călătorie pentru civili și militari la trenurile accelerate pe liniile căilor ferate particulare administrate de stat, se abrogă înlocuindu-se cu cele din tablourile de mai jos.

Taxe pentru civili: Dela 1—10 klm., cl. I, lei 18; cl. II, lei 10; cl. III, lei 6.

Dela 11—20 klm., cl. I, lei 34; cl. II, lei 18; cl. III, lei 10.

Dela 21—30 klm., cl. I, lei 52; cl. II, lei 34; cl. III, lei 20.

Dela 31—40 klm., cl. I, lei 70; cl. II, lei 42; cl. III, lei 25.

Dela 41—50 klm., cl. I, lei 88; cl. II, lei 52; cl. III, lei 30.

Dela 51—60 klm., cl. I, lei 105; cl. II, lei 65; cl. III, lei 38.

Pentru militari: Dela 1—10 klm., cl. I, lei 6; cl. II, lei 4; cl. III, lei 2.

Dela 11—20 klm., cl. I, lei 10; cl. II, lei 6; cl. III, lei 5.

Dela 21—30 klm., cl. I, lei 12; cl. II, lei 10; cl. III, lei 6.

Dela 31—40 klm., cl. I, lei 18; cl. II, lei 11; cl. III, lei 6.

Dela 41—50 klm., cl. I, lei 22; cl. II, lei 16; cl. III, lei 8.

Dela 51—60 klm., cl. I, lei 28; cl. II, lei 18; cl. III, lei 10.

Concertul d-rei Livia Vățianu.

Marti seara a avut loc la Palatul Cultural concertul cântăreței *Livia Vățianu* dela „Opera Populară” din Viena.

Bogatul program a fost frumos executat de simpatica noastră cântăreață de care Aradul poate fi mândru.

Contrar obiceiurilor lui, publicul românesc din localitate s'a prezentat în număr destul de mare la concertul d-soarei Vățianu.

Dra Vățianu a fost acompaniată la pian de dl *Zeno Vancea*, un tânăr compozitor bănățean despre care se vorbește mult bine.

POȘTA REDACȚIEI.

Manuscrisele scrise cu creionul nu se publică.

Mai multor cititori: În gazeta noastră se pot publica articole sau informații serioase (politice, sociale, culturale, economice) de interes general. Vă rugăm să ne trimiteți ce credeți de bine, cu toată încrederea. Răspunderea ne-o luăm noi pentru tot ce apare în gazeta noastră.

Lucrător zețar român

caută lucru la o tipografie din Arad sau Timișoara. Răspunsul pe adresa: Costică Teodorescu Str. Aurelian 59, Turnu-Severin.

De vânzare

o mașină de treerat cu aburi,
8 cai putere, în stare bună,
se află de vânzare la VALEA
LICA, Chereluș (jud. Arad)